

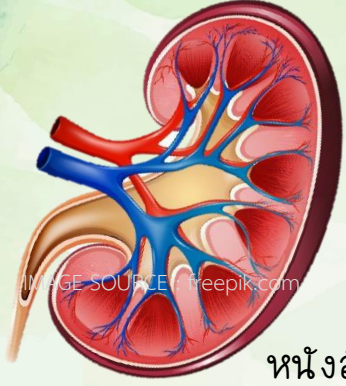
สมุนไพรร... ช่วยให้ไตแข็งแรงจริงหรือ?

บทความโดย

นายแพทย์คณิน ธรรมวารานุกุลปต์

ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย

สมุนไพร...ช่วยให้ไตแข็งแรงจริงหรือ ?

"ยาสมุนไพร....จบทุกปัญหาโรคไต เอาอยู่ทุกระยะ"

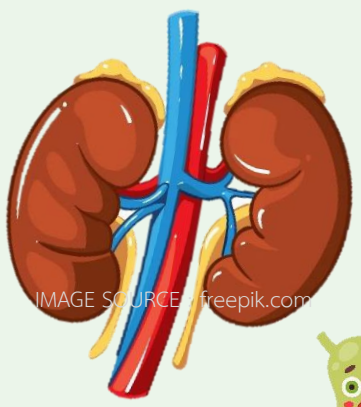
"ยาสมุนไพร บำรุงไตใน 7 วัน"

"รักษาโรคไต ไม่ต้องฟอกไต เลือดยาสมุนไพร...."

ท่านคงเคยเห็นคำโฆษณาเหล่านี้ผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ สื่อออนไลน์ เป็นต้น ทุกคนสามารถเข้าถึงคำเชิญชวนเหล่านี้ได้ง่าย ทำให้เกิดความอยากรู้อยากลองซื้อยาสมุนไพรมาใช้เพื่อบำรุงไต หรือชะลอภาวะไตเสื่อม ล่าสุดทางสมาคมโรคไตแห่งประเทศไทยได้ออกมายืนยันว่าจากหลักฐานทางวิชาการในขณะนี้ยังไม่มีสมุนไพรใดที่ช่วยรักษาโรคไตเสื่อมเรื้อรังได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ ในปัจจุบันท้องตลาดมีสมุนไพรหลากหลายชนิดที่มีการโฆษณาสรรพคุณต่าง ๆ บทความนี้จะขอยกตัวอย่างสมุนไพรที่พบบ่อยดังนี้

ถั่งเช่า หรือ เหง้าหนอน

เป็นสมุนไพรที่ได้รับความนิยมค่อนข้างมาก ถั่งเช่ามี 2 ชนิด คือ ถั่งเช่าทิเบต ซึ่งสามารถพบได้ตามธรรมชาติ และถั่งเช่าสีทองซึ่งมาจากการเพาะเลี้ยงในห้องทดลอง ภายในถั่งเช่ามีสารที่ชื่อว่า สารคอร์ไดซิพิน (cordycepin) ปริมาณมาก ออกฤทธิ์คล้ายกับยาต้านอักเสบชนิดไม่ใช่สเตียรอยด์ (NSAIDs) ทำให้การทำงานของไตลดลงเฉียบพลัน

โดยเฉพาะเมื่อใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน หรือใช้โดยบุคคลกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ ผู้สูงอายุ หรือโรคไตเรื้อรัง นอกจากนี้ในสมุนไพรถั่งเช่ายังพบว่ามีสารปนเปื้อนของโลหะหนักหลายชนิด ส่งผลให้เกิดพิษต่อไตโดยตรงได้ ดังนั้นทางสมาคมโรคไตแห่งประเทศไทยจึงไม่สนับสนุนให้ผู้ป่วยโรคไตรับประทานถั่งเช่า

สมุนไพรร...ช่วยให้ไตแข็งแรงจริงหรือ ?

หญ้าหนวดแมว หรือ พยับเมฆ (kidney tea)

เป็นสมุนไพรรพื้นบ้าน นิยมใช้เป็นยาชงแทนใบชาเชื่อว่ามีประโยชน์ต่อการรักษานิ่วในไต แต่ใน

ใบของหญ้าหนวดแมวพบว่า มีโปแตสเซียมสูง และมีฤทธิ์ในการขับปัสสาวะมากกว่าปกติ จึงไม่ควรใช้ในผู้ป่วยโรคไตหรือหัวใจ เนื่องจากทำให้การทำงานของไตลดลงเฉียบพลัน และอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้

โค้วเครือ

เป็นยาสมุนไพรรจีนที่ใช้กันมากในตำรับยาแก้ อักเสบ คลายกล้ามเนื้อ ลดน้ำหนัก มีส่วนผสมของสาร aristolochic acid ซึ่งองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้เป็นสารก่อมะเร็งในมนุษย์ และทำให้เกิดภาวะไตวายได้ด้วย

ขอบคุณภาพจากสมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ยังมีสมุนไพรรอื่น ๆ

ที่ยังไม่ได้กล่าวถึงในบทความข้างต้น ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อการทำงานของไต ทั้งทางตรงและทางอ้อม ปัจจุบันข้อมูลการศึกษาของสมุนไพรรยังมีน้อย และยังขาดการตรวจสอบด้านมาตรฐานในการผลิต นำมาซึ่งสารพิษและสิ่งเจือปนที่ทำให้การทำงานของไตลดลง ดังนั้น หากต้องการใช้ยาสมุนไพรร ควรปรึกษาแพทย์ก่อนทุกครั้ง และไม่ควรรหยุดยาแผนปัจจุบันที่รับประทานอยู่